

De mobilisatievoorbereiding van het Korps Mobiele Colonne

H. van Vianen, B. E. M. Buiting en J. van Delft

majoor vsd der infanterie, majoor vsd van de Koninklijke luchtmacht, en majoor vsd der infanterie

In de Koninklijke landmacht is de SOMOB als speciale-stafofficier van de Bevelhebber der landstrijdkrachten verantwoordelijk voor de mobilisatievoorbereiding van de KL. Volgens het Mobilisatievoorschrift is daarentegen CKMC zelf verantwoordelijk voor de mobilisatievoorbereiding van zijn korps; daarom beschikt dat dan ook over een zelfstandige Sectie Mobilisatie Voorbereiding, bestaande uit drie bureaus:

- Personele mobilisatievoorbereiding (PMV),
- Materiële mobilisatievoorbereiding (MMV) en
- Onderdeelsmobilisatievoorbereiding (OMV)

De schrijvers, hoofden van deze cursus in de volgorde zoals hierboven vermeld, bespreken in dit artikel de mobilisatievoorbereiding van het KMC aan de hand van een beschrijving van de activiteiten van die bureaus.

Personele mobilisatievoorbereiding

Het bureau PMV houdt zich uitsluitend bezig met het personeelsaspect. Een van de belangrijkste taken is dan ook het bewaken van het personeelsbestand van het KMC (hier wordt het beroepspersoneel buiten beschouwing gelaten).

Zoals elders aangegeven, bestaat het KMC o.a. uit 24 mobilisabele Mobiele Colonne met daarbij nog een Aanvullingsdepot; het aflossingssysteem is, evenals bij andere KL-onderdelen, gebaseerd op een periode van zes jaar.

Aangezien de colonnes om de zes jaar worden afgelost, moeten in een periode van zes jaar per jaar 2 Mobiele Colonne brandweer en 2 Mobiele Colonne redding/geneeskundig, benevens 1/6 deel van het Aanvullingsdepot worden vervangen.

De voor de encadrering benodigde reserveofficieren in de rang van tweede of eerste luitenant worden jaarlijks aangevraagd en verkregen van de Sectie mobilisatievoorbereiding van de Nationale Territoriale Commandant om gedurende een periode van 4 weken te worden opgeleid tot PC van

een brandweer-, redding-, geneeskundig, nooddrinkwaterleiding- of waterzuiveringpeloton, dan wel tot plv. CC. Bij de selectie spelen de genoten militaire vooropleiding en burgerfunctie een belangrijke rol. Na deze opleiding worden zij ingedeeld in een nieuw te formeren Mobiele Colonne. De benodigde aantallen dienstplichtige onderofficieren, korporaals en manschappen worden aangevraagd en verkregen van de Directie Personeel, Afdeling Centrale personele informatieverzorging. Zij volgen bij het KMC een herscholing; deze duurt voor de onderofficieren 4 en voor korporaals en manschappen 3 weken. Na die herscholing worden ook zij ingedeeld in een nieuw te formeren colonne.

Het personeelsbestand van het KMC bestaat aan reserve- en dienstplichtig personeel uit ca. 1100 reserveofficieren (waarvan 250 artsen), 2680 onderofficieren en omstreeks 19.300 korporaals en manschappen met groot verlof. Dat houdt in dat — op basis van de aflossing van vier MC's per jaar — jaarlijks ongeveer 3600 mensen voor herscholing binnenkomen door de poorten van het kamp Crailo, waar het KMC is gelegerd. Na de herscholing en indeling krijgt iedereen, evenals bij de andere KL-onderdelen, een lastgeving waarop staat aangegeven waar en wanneer men zich zal moeten melden als de omstandigheden daartoe aanleiding geven; in het algemeen is dat op tgm B en C.

De reserveofficieren worden door het Hoofd PMV ingedeeld; daardoor wordt enige flexibiliteit ingebouwd. Voor het overige personeel wordt gebruik gemaakt van het geautomatiseerde systeem van het CPI.

Zoals uit het voorgaande blijkt, worden nagenoeg alle functies in de verschillende colonnes bekleed door reserveofficieren, dienstplichtige onderofficieren, korporaals en manschappen. Voor de reserveofficier betekent dit dat hij die ter beschikking wordt gesteld van het KMC, in principe de moge-

lijkheid heeft op te klimmen van reserve tweede of eerste luitenant (functie pc of plv cc) tot commandant van een Mobiele Colonne, waaraan de rang van reserve luitenant-kolonel is verbonden. Het spreekt vanzelf dat de bevorderingsmogelijkheden in grote mate afhankelijk zijn van de beoordelingen van de betrokkenen. Voorts is uiteraard op de carrièregang binnen het Korps een aantal criteria van invloed die de reserveofficier niet geheel zelf in de hand heeft: bijvoorbeeld de ouderdom in rang, het benodigde aantal dagen werkelijke dienst door hem vervuld en vooral het voor hem beschikbaar zijn van een functie waaraan de naasthogere rang is of kan zijn verbonden. Ten slotte speelt ook de verdere scholing en vorming nog een belangrijke rol: zonder het volgen van een of meer cursussen is bevordering nageenog uitgesloten.

Aan de hand van de bovengenoemde criteria wordt jaarlijks een aantal reserveofficiëren door CKMC voorgedragen voor de naasthogere rang. De mogelijkheid bestaat in een tijdsbestek van 6 jaren de functies van respectievelijk pc, plv cc en cc, of een andere kapiteinsfunctie, te vervullen.

Ook voor de onderofficier bestaat de mogelijkheid, zij het in beperkte mate, te worden bevorderd. Het beschikbaar zijn van een functie, waaraan de rang van sergeant-majoor is verbonden en 's mans gebleken geschiktheid voor deze functie spelen daarbij de voornaamste rol.

Ter informatie diene, dat reeds bij de herscholing een selectie daarvoor wordt gemaakt: van de voor de eerste maal bij het KMC ingestroomde dienstplichtige onderofficiëren worden er vijf geselecteerd voor de functie van pelotonssergeant; van deze vijf kan er in een later stadium één worden voorgedragen voor sergeant-majoor na het einde van de herscholing, in welke rang hij dan bij een vormingsherhalingsoefening kan fungeren. Ook voor de dienstplichtige korporaals is er de mogelijkheid te worden bevorderd: een korporaal die qua inzet en capaciteiten excelleert, kan dan ook direct na het beëindigen van zijn herscholing worden voorgedragen voor bevordering, zodat hij bij een volgende herhalingsoefening kan fungeren als groepscommandant in de rang van sergeant.

Dat geldt eveneens voor zeer goede dienstplichtige soldaten: voor hen is er de mogelijkheid te worden bevorderd tot korporaal.

Materiële mobilisatievoorbereiding

Zoals in een van de voorgaande artikelen — over de logistiek — reeds werd uiteengezet bestaat het

materieel dat bij het KMC in gebruik is ten dele uit KL-materieel en voor het overige uit materieel dat afkomstig is van het ministerie van binnenlandse zaken (BiZa) dan wel dat van volksgezondheid en milieuhygiëne (VoMil). De eerstgenoemde materieelsoort omvat de middelen die nodig zijn voor het militaire functioneren van zowel de man als zijn onderdeel, het BiZa/VoMil-materiaal dient voor het kunnen uitvoeren van de individuele en collectieve taken in het kader van de bescherming van de bevolking. Voor opleidingen en oefeningen dient het Opleidingscentrum KMC derhalve te kunnen beschikken over beide materieelsoorten. Het KL-materieel wordt verstrekt op grond van een eigen OTAS en onder toepassing van de gebruikelijke procedures; het andere wordt verkregen door middel van directe aanvragen aan de bevoegde ministeries.

Al het hierboven bedoelde materieel, dat dus eigenlijk permanent in gebruik is, wordt door de zorg van het Bureau Materiële mobilisatievoorbereiding (MMV) met de normale *Uitgesteld-materieeloverdrachtprocedure* op UM gesteld, zodat tijdige teruglevering naar de diverse mobilisatiecomplexen van het KMC gewaarborgd is.

Het materieel voor Vormings-Herhalingsoefeningen wordt door middel van de *AS-40 procedure* door de zorg van Bureau MMV rechtstreeks uit de magazijnen aan het Opleidingscentrum Korps Mobiele Colonne geleverd en aan het einde van de Vormings-Hhon volgens dezelfde procedure direct weer teruggeleverd.

Aangezien de mobilisabele eenheden van het KMC tot op het niveau van compagnie als zelfstandige enkelvoudige eenheden mobiliseren, dienen voor al deze eenheden *materieeluitgifte-instructies* (MUI's) te worden opgesteld. Deze MUI's worden bijgehouden door de beheerders van de elf mobilisatiemagazijnen, die zich op verschillende plaatsen in het land bevinden.

Een schaduwset van iedere MUI bevindt zich bovendien bij het bureau MMV, dat de uiteindelijke controle daarop uitoefent. Om al dat materieel op een snelle en efficiënte manier uit te geven (wij hebben namelijk te doen met ca. 120 zelfstandig mobiliserende eenheden) zijn de KL- en andere goederen in de verschillende mobilisatiemagazijnen in den lande geïntegreerd en functioneel opgeslagen.

Voor het transport van dat materieel bij mobilisatie zijn rond 3900 voertuigen nodig. Aangezien dit transport niet in opleg aanwezig is, dient het door vordering te worden verkregen. Daartoe wor-

den door het Bureau MMV *behoeftebepalingen* opgesteld, die door de NTC in *vorderingsopdrachten* worden omgezet. De Vorderingscommissaris dient nu voor het op vordering stellen van de gevraagde aantallen te zorgen. Zodra hij daarmee gereed is, verzendt hij, via het Bureau MMV, *vorderingsgereedmeldingen* aan de Mobilisatiebeheerders. Deze gereedmeldingen worden door het Bureau MMV bewaakt en zo nodig via nieuwe behoefteopgaven bijgesteld.

De enige andere artikelen, behalve het transport, die moeten worden gevorderd, zijn schrijfmachines. Een gedeelte daarvan is op UM-stelling aanwezig. Voor het overige aantal wordt de vordering door de diverse PMC/GC'n voorbereid. De bewaking daarvan geschiedt ook door het Bureau MMV aan de hand van de vorderingsgereedmeldingen en de behoefte.

Uiteraard is er controle nodig op deze grote verscheidenheid van materieel en de behandeling ervan. Aangezien een gedeelte KL-materieel is en het overige BiZa- en VoMil-materieel, brengt dat zijn eigen moeilijkheden mee. Daarom worden de controle en inspectie van BiZa- c.q. VoMil-materieel uitgevoerd door personeel van de respectieve ministeries, waarop van KMC-zijde weinig invloed kan worden uitgeoefend. Voor wat betreft het KL-materieel worden behalve door het Bureau MMV ook inspecties en controles uitgevoerd door personeel van de Verzorgingscommando's, de CMA en MIO-ploegen.

Op deze manier wordt door het Bureau MMV ernaar gestreefd in geval van mobilisatie het juiste materieel in de goede hoeveelheden op de juiste plaats ter beschikking van de man te laten komen.

Onderdeelsmobilisatievoorbereiding

In het voorgaande is een beeld geschetst van de Personele (PMV) en van de Materiële mobilisatievoorbereiding (MMV). Wanneer men deze twee mobilisatieaspecten samenvoegt, komt men tot de Onderdeelsmobilisatievoorbereiding; personeel en materieel vormen immers samen een eenheid.

De taak van de OMV omvat dus in vreedstijd voor te bereiden maatregelen, die erop zijn gericht bij mobilisatie het personeel en het materieel van een mobiliserende eenheid zo snel en efficiënt mogelijk samen te voegen. Aldus kan de geformeerde eenheid zo spoedig mogelijk ter beschikking worden gesteld van Commandant Korps Mobiele Colonne, en wel op de door hem in directieven vastgestelde plaats en tijd.

Om dat mogelijk te maken worden in vreedstijd

aan de hand van de beschikbare gegevens door Hoofd Onderdeelsmobilisatievoorbereiding legerings- en oorlogslocaties voor de KMC-eenheden voorbereid. De gegevens daarvoor worden verkregen van de afdeling Mobilisatievoorbereiding van de onderscheidene PMC'n; immers, in hun gezagsgebied dienen de locaties te worden gerealiseerd, aan de hand van een door de BLS bekrachtigde en door de NTC uit te geven zg. *realisatiebrief*. Daarin staan vermeld aanmeldingspunten, afleveringsadressen van motorvoertuigen, mobilisatiecentra en parkeerplaatsen van de KMC-eenheden.

Bijzondere aandacht wordt besteed aan verschillende verbindingsaspecten ten behoeve van KMC-eenheden in oorlogstijd. Uiteraard zijn ook voor het KMC verbindingen van essentieel belang. Opstijpunten worden voor dat doel aangelegd.

Voor het leiden van zijn eenheid beschikt de commandant van een Mobiele Colonne over orders, instructies en verdere informatie; die gegevens bevinden zich in de zg. *kist oorlogsvoorbereiding* (OV-kist), waarvan de inhoud door alle stafsecties wordt geleverd. Voorts ontvangt de commandant van een Mobiele Colonne van de PMC een door het bureau OMV/KMC samengestelde *vormingsinstructie*.

Op lager niveau zijn de overeenkomstige gegevens voor de compagniescommandant vastgelegd in een *mobilisatie-instructie* (eveneens opgelegd bij de PMC).

In beide instructies worden gegevens verstrekt over personeel, legerings- en parkeerplaatsen, materieelvoorziening, bevelvoering en verbindingen, voeding en geneeskundige verzorging, fondsenvoorziening, in administratie stellen en administratief in onderhoud stellen, routeschetsen, legeringschetsen, en de instructie voor de officier belast met het overnemen van motorrijtuigen in eigendom van de Staat.

Bovendien vindt de compagniescommandant in zijn mobilisatie-instructie nog informatie over oorlogsappellijsten, mutatie-oorlogsappellijsten, instructie veldpost, bewijs van aanstelling tot (hoofd)facteur, processen-verbaal van overneming/overgave, lijst van te vorderen goederen en vorderingsadressen, en gegevens over het bedrijfsklaar maken van gevorderde motorrijtuigen.

Om ervan verzekerd te kunnen zijn dat de verschillende, met enig commando belaste officieren in geval van mobilisatie ten volle met hun taak vertrouwd zullen zijn, wordt de voor hen bestemde instructie elk jaar ten minste éénmaal met hen doorgenomen. Zij nemen bij die gelegenheden ken-

nis van wijzigingen, aanvullingen en aanpassingen, en kunnen tevens van hun eigen inzichten terzake doen blijken. De inhoud van de instructies regelmatig te controleren is een der taken van het personeel van het bureau OMV.

De Onderdeelsmobilisatievoorbereiding eindigt op het moment waarop de geformeerde eenheid zich volgens de geldende procedure heeft gereed gemeld bij CKMC; dat is het geval zodra de colonne oorlogsgereed in haar locatie staat.

MAAK U NIET BEZORGD

dat u na dienstverlating de

MILITAIRE SPECTATOR

niet meer zult ontvangen:

als lid van de Koninklijke Vereniging ter Beoefening van
de Krijgswetenschap vindt u hem maandelijks in uw bus!
Bovendien driemaandelijks Mars in Cathedra. Voor f 30,— per jaar!

Snel een briefkaart aan de secretaris

DENIJSSTRAAT 135, 2251 HJ DEN HAAG

en uw bezorgdheid is over !